

The background features three stylized human figures in shades of red. One figure is positioned at the top center, appearing smaller and more faded. Below it, two larger, more prominent figures are shown from the waist up, facing each other as if in conversation. The figures are composed of simple geometric shapes: a circle for the head, a trapezoid for the torso, and two angled lines for the legs. A horizontal grey bar with a black section on the left is overlaid across the middle of the page, containing the title and subtitle.

GROEPSBESPREKINGEN

HOE KUNNEN ZE MEER RENDEMENT OP LEVEREN

Frie-Anne Geldens
Studentnummer 1322280
Master Special Educational Needs
Fontys Opleidingsniveau Speciale Onderwijszorg
Interne Begeleiding 2 jaar
Coach : Rob van Seters
Mei 2010

Voorwoord

Voor u ligt het verslag van een onderzoek uitgevoerd op basisschool BoschAkker te Eindhoven. Voor mij zijn dit de laatste geschreven woorden ter afronding van mijn afstudeeronderzoek.

Voor u, als lezer, zijn het de eerste woorden ter introductie.

Op deze plaats wil ik graag een aantal mensen bedanken, die het mogelijk hebben gemaakt om dit onderzoek uit te kunnen voeren. Op de eerste plaats mijn critical friends Julia Askamp en Els van Asseldonk en mijn begeleider Rob van Seters. Bedankt voor jullie begeleiding, goede opmerkingen en kritische kijk tijdens het hele proces.

Daarnaast wil ik Antoinette Stroeks, Petra Raijmakers en Miriam van der Smissen bedanken voor hun feedback, kritische kanttekeningen en Excel kwaliteiten.

Tot slot bedank ik mijn vriendin, die mij gedurende de afgelopen twee jaar, geweldig heeft ondersteund met mijn opleiding en mij de kans heeft gegeven om dit te doen.

Frie-Anne Geldens

Eindhoven, mei 2010

Samenvatting

Dit onderzoek betreft een praktijkonderzoek dat is uitgevoerd op basisschool BoschAkker te Eindhoven. De centrale onderzoeksvraag is de volgende:

Hoe kunnen wij op basisschool BoschAkker meer rendement halen uit groepsbesprekingen?

Op basisschool BoschAkker vindt 3 keer per jaar een groepsbespreking plaats. Tijdens deze groepsbesprekingen wordt er nog te vaak gepraat over individuele leerlingen en handelingsplannen. De groepsbesprekingen leveren op dit moment te weinig op voor de groep. Het MT en de IB-er willen deze structuur graag veranderen. Ze willen graag dat leerkrachten op een groepsbespreking komen met duidelijk voor ogen hoe hun groep het doet op de 4 hoofdgebieden.

Als leerkrachten minder naar individuele leerlingen kijken maar de groep als geheel zien, is er een betere indeling te maken in de groep. Leerlingen worden dan ingedeeld op dezelfde of bijna dezelfde onderwijsbehoefte.

Uit bovenstaande vraagstelling zijn een 3 tal deelvragen afgeleid. Ieder met hun eigen sub deelvraag:

1. Welk beeld hebben MT (directie en IB –er) en leerkrachten van de groepsbesprekingen?
 - a. Sluiten de groepsbesprekingen aan bij de visie van de school?
 - b. Is het aantal groepsbesprekingen voldoende?
 - c. Hoe is de verslaglegging van de groepsbesprekingen?
 - d. Wordt er voldoende tijd en rust genomen (1 uur) voor een groepsbespreking?
2. Hoe kijken leerkrachten naar hun groep?
 - a. Zijn het LVS, observaties en methode gebonden toetsen belangrijk bij de voorbereiding van de groepsbespreking?
 - b. Kennen de leerkrachten de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden?
3. Zijn MT (directie en IB –er) en leerkrachten bekend met hulpmiddelen die bijdragen aan een effectieve groepsbespreking?
 - a. Kennen MT (directie en IB –er) en leerkrachten het hulpmiddel groepsoverzicht?
 - b. Kennen MT (directie en IB –er) en leerkrachten het hulpmiddel groepsplan?

Om de deelvragen en de vraagstelling te kunnen beantwoorden is een praktijkonderzoek uitgevoerd. Als onderzoeksstrategie is er uitgegaan van een aanpak om op twee verschillende momenten een vragenlijst te houden onder de teamleden. Deze vragenlijsten zijn: een open vragenlijst en een vijf puntsschaal vragenlijst. De resultaten zijn besproken op een studiedag.

De belangrijkste conclusies van dit onderzoek zijn:

- De verslaglegging en de tijdsduur die staan voor een groepsbespreking word door 1/3 deel van de teamleden als negatief beoordeeld.
- Het LVS, observaties en methodegebonden toetsen worden als zeer belangrijk beoordeeld bij de voorbereiding van de groepsbespreking. Zowel bij Team als MT komt dit naar voren.
- Het merendeel van het team kent de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden niet.
- De hulpmiddelen groepsoverzicht en groepsplan zijn bij het MT wel bekend maar bij het team is het merendeel er niet mee bekend.

Inhoudsopgave

Inleiding	blz. 6
Hoofdstuk 1 Probleemstelling	blz. 7
1.1 Verlegenheidsituatie	blz. 7
1.1.1 Onderzoeksvraag	blz. 7
1.1.2 Deelvragen	blz. 8
Hoofdstuk 2 Theoretische achtergrond	blz. 9
2.1 Inleiding	blz. 9
2.2 Groepsbesprekingen	blz. 9
2.2.1 Wat zijn groepsbesprekingen	blz. 9
2.3 1-zorgroute	blz. 9
2.4 Onderwijsbehoeften	blz. 10
2.5 De leerkracht	blz. 10
2.5.1 Wat moet een leerkracht weten en kunnen?	blz. 10
2.5.2 Wat wordt er verder van de leerkracht verwacht?	blz. 11
2.6 Hulpmiddelen om tot een goede groepsbespreking te komen	blz. 11
2.6.1 Het groepsoverzicht	blz. 11
2.6.2 Het groepsplan	blz. 13
2.6.3 Functies van een groepsplan	blz. 15
2.7 Actuele situatie op basisschool BoschAkker	blz. 16
2.7.1 Didactische visie van de school	blz. 16
2.7.2 Zorg en begeleiding Algemeen	blz. 16
2.7.3 Opbrengsten	blz. 16
2.7.4 Inhoud van de groepsbespreking op basisschool BoschAkker	blz. 17
2.7.5 Wat heeft de invoering van het groepsoverzicht en het groepsplan voor gevolgen voor basisschool BoschAkker?	blz. 18
Hoofdstuk 3 Opzet en uitvoering van het onderzoek	blz. 19
3.1 Inleiding	blz. 19
3.2 Onderzoeksopzet	blz. 19
3.2.1 Soort onderzoek	blz. 19
3.2.2 Onderzoeksstrategie	blz. 19
3.2.3 De onderzoeksgroep	blz. 20
3.2.4 Constructie vragenlijst	blz. 20
3.2.5 Betrouwbaarheid en validiteit	blz. 20
3.3 Onderzoeksuitvoering	blz. 21
3.3.1 Plaats, tijd en duur van het onderzoek	blz. 21
3.3.2 Problemen	blz. 21
3.4 Analyse van de gegevens	blz. 21
Hoofdstuk 4 Resultaten	blz. 22
4.1 Inleiding	blz. 22
4.2 Hoe is er te werk gegaan met de open vragenlijst	blz. 22
4.2.1 Analyse van vraag A	blz. 22
4.2.2 Analyse van vraag B	blz. 23
4.3 Hoe is er te werk gegaan met de vijf puntsschaal vragenlijst	blz. 23
4.4 De Deelvragen	blz. 24
4.4.1 Deelvraag 1	blz. 24
4.4.2 Deelvraag 2	blz. 26
4.4.3 Deelvraag 3	blz. 27

Hoofdstuk 5 Conclusies en aanbevelingen	blz. 29
5.1 Inleiding	blz. 29
5.2 Conclusies	blz. 29
5.2.1 deelvraag 1	blz. 29
5.2.2 deelvraag 2	blz. 29
5.2.3 deelvraag 3	blz. 30
5.3 Aanbevelingen	blz. 30
5.3.1 deelvraag 1	blz. 30
5.3.2 deelvraag 2	blz. 31
5.3.3 deelvraag 3	blz. 31
Hoofdstuk 6 Evaluatie	blz. 32
6.1 Inleiding	blz. 32
6.2 Evaluatie onderzoek	blz. 32
6.3 Evaluatie eigen leerproces	blz. 33
Literatuurlijst	blz. 35
Bijlagen	blz. 36

Inleiding

Voor u ligt het verslag van een afstudeeronderzoek dat is uitgevoerd in het kader van een opleidingstraject Intern Begeleider aan de Fontys OSO te Eindhoven. Het onderzoek is uitgevoerd onder het MT en Team van Basisschool BoschAkker te Eindhoven.

Mijn naam is Frie-Anne Geldens. In 1996 ben ik afgestudeerd aan de PABO, Fontys Hogeschool Eindhoven.

Na mijn studie ben ik gaan werken in het onderwijs. Het eerste jaar heb ik als vervanger gewerkt op diverse scholen in en om Eindhoven.

Na dat jaar heb ik een jaar gewerkt in groep 6-7-8 op een basisschool in Aalst.

Sinds 1998 ben ik werkzaam op basisschool St. Franciscus te Eindhoven. Welke na een fusie met basisschool de Tongelaar een nieuw gebouw en nieuwe naam heeft gekregen, Basisschool BoschAkker.

Op basisschool St. Franciscus had ik een aantal jaren de taak als schaduw IB-er.

Na de fusie is deze taak helaas komen te vervallen omdat er teveel IB-ers waren.

Het onderzoek heeft tot doel om te achterhalen hoe men op basisschool BoschAkker komt tot een betere groepsbespreking. Hoe men er meer rendement uit kan halen.

Waar liggen knel- en ontwikkelpunten als het gaat over groepsbesprekingen.

Is iedereen binnen het team op de hoogte van de mogelijke hulpmiddelen om te komen tot een betere groepsbespreking.

Het verslag is als volgt opgebouwd.

In hoofdstuk 1 worden de verlegenheids situatie en de onderzoeksvraag en deelvragen behandeld. De theoretische achtergrond komt aanbod in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt de opzet en uitvoering van het onderzoek besproken. Hoofdstuk 4 en 5 beschrijven de resultaten van het onderzoek en de daarbij behorende conclusies. Tenslotte komt in hoofdstuk 6 de evaluatie van het onderzoek en het eigen leerproces aanbod.

Hoofdstuk 1 Probleemstelling

1.1 Verlegenheidsituatie:

Als het op leerlingenzorg aankomt, zijn er op basisschool BoschAkker duidelijke richtlijnen. Het zorgplan zit goed in elkaar en heeft een duidelijke structuur. Besprekingen die met het team gehouden worden, komen cyclisch voor. De overgangsbesprekingen en leerlingenbesprekingen zijn binnen het schoolsysteem ingebed en verlopen naar wens. De groepsbesprekingen daar in tegen lopen niet naar behoren. Tijdens deze besprekingen komen er nog teveel individuele leerlingen aanbod. Het rendement wat de groepsbespreking voor de leerkracht oplevert is te laag.

Het MT en de IB -er willen naar groepsplannen binnen de groep. Ze willen dat leerkrachten op een groepsbespreking komen met voor ogen hoe hun groep het doet op het gebied van Rekenen, Spelling, Begrijpend Lezen en Technisch lezen. Het MT en de IB- ers verwachten niet van het team dat ze dit van alle 4 de gebieden tegelijk kunnen. Ze starten met rekenen omdat daar op CITO niveau hiaten zitten.

Als het team minder naar individuele kinderen kijkt, maar naar de groep als geheel tijdens de groepsbespreking, is er een betere indeling op niveau binnen de groep te maken en kan er daardoor meer rendement uit de kinderen gehaald worden.

Om optimaal rendement te halen uit een groepsbespreking moet het team in staat zijn om een groepsoverzicht te maken met daaraan gekoppeld het groepsplan.

1.1.1 Onderzoeksvraag:

Hoe kunnen wij op basisschool BoschAkker meer rendement halen uit de groepsbesprekingen?

1.1.2 Deelvragen:

1. Welk beeld hebben MT (directie en IB –er) en Team van de groepsbesprekingen?
 - Sluiten de groepsbesprekingen aan bij de visie van de school?
 - Is het aantal groepsbesprekingen voldoende?
 - Hoe is de verslaglegging van de groepsbespreking?
 - Wordt er voldoende tijd en rust genomen (1 uur) voor een Groepsbespreking?

2. Hoe analyseren leerkrachten hun groep?
 - Zijn het LVS, observaties en methode gebonden toetsen belangrijk bij de voorbereiding van de groepsbespreking?
 - Kennen de leerkrachten de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden?

3. Zijn MT (directie en IB)en Team bekend met hulpmiddelen die bijdragen aan een effectieve groepsbespreking?
 - Kennen MT (directie en IB) en Team het hulpmiddel groepsoverzicht?
 - Kennen MT (directie en IB) en Team het hulpmiddel groepsplan?

Hoofdstuk 2 Theoretische achtergrond

2.1 Inleiding:

In dit hoofdstuk wordt achtergrond informatie gegeven over groepsbesprekingen, wat hierbij van de leerkracht verwacht wordt en welke hulpmiddelen hierbij te gebruiken zijn. Ook wordt aangegeven hoe de groepsbespreking binnen basisschool BoschAkker nu plaatsvindt en welke hulpmiddelen men daarbij gebruikt.

2.2 Groepsbesprekingen:

2.2.1 Wat zijn groepsbesprekingen:

Groepsbesprekingen zijn gesprekken tussen de leerkracht en Intern Begeleider (en sommige gevallen Directie) waarbij het functioneren van de groep wordt besproken. Meestal zijn er 3 groepsbesprekingen per schooljaar ingeroosterd, waarbij alle vak- en vormingsgebieden gericht op de basisvaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling aan bod komen (Clijssen A , 2007).

Het gaat dan om een totaalindruk van de prestaties van de leerlingen op dat moment. Tijdens deze besprekingen worden de groepsoverzichten besproken, hierin zijn voor alle leerlingen de toetsgegevens en observaties verzameld . Daarnaast worden de groepsplannen geëvalueerd, het clusteren van leerlingen besproken en handvatten verzameld voor het opstellen van de nieuwe groepsplannen. Vanuit de groepsbespreking is het mogelijk om leerlingen aan te melden voor de leerling-bespreking.

Kortom: bespreking met tenminste de leerkracht en IB –er waar de groep als insteek genomen wordt. Tijdens dit gesprek worden groepsoverzichten besproken, groepsplannen geëvalueerd, het clusteren van leerlingen besproken en handvatten verzameld voor het opstellen van de nieuwe groepsplannen.

2.3 1-zorgroute:

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontvangen in 1-zorgroute onderwijs op maat. Leerkrachten en Intern Begeleiders werken handelingsgericht en stemmen het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De groepsbespreking is daarbij een belangrijk schakelmoment. De groepsbespreking vindt aan het einde van elke cyclus plaats en is tevens het begin van een nieuwe cyclus. Met cyclus bedoelen we hier een periode waarin de leerkracht via bepaald stappenplan werkt met de groep. Het succes van de groepsbespreking valt of staat met een goede voorbereiding. (Clijssen A , 2007).

Bijdrage van 1-zorgroute op groepsniveau:

- Verzamelen en ordenen van de gegevens over leerlingen in een groepsoverzicht.
- Preventief en proactief onderwijs bieden aan leerlingen die extra instructie, begeleiding of ondersteuning nodig hebben.
- Afstemmen van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep

- Effectief en planmatig omgaan met verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen.
- Reflectie op het klassenmanagement en de organisatie in de groep.
- Doelgericht werken, het expliciteren van de doelen die de leerkracht voor de leerlingen in een bepaalde periode nastreeft dit aan de hand van de leerlijnen.
- Vastleggen van wat je aanbiedt en welk resultaat het heeft.
- Systematisch evalueren of de gestelde doelen bereikt zijn met reflectie op het eigen onderwijs aanbod en handelen.
- Afstemming van het handelen tussen duo -partners en een goede overdracht naar de volgende groep.
- Vergroten van de professionaliteit van de leerkracht.

Kortom: Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften ontvangen onderwijs op maat. Dit onderwijs wordt afgestemd door de leerkracht en IB –er. De groepsbesprekingen nemen hierbij een belangrijke plaats in. Het succes van de groepsbespreking hangt af van een goede voorbereiding.

2.4 Onderwijsbehoeften:

Een onderwijsbehoefte is datgene wat een leerling nodig heeft om een bepaald doel te bereiken (Pameijer ,van Beukering , 2008). Deze worden genoteerd in het groepsoverzicht. En alléén voor die leerlingen die op grond van hun gegevens over de afgelopen periode hiervoor zijn geselecteerd. Onderwijsbehoeften kunnen zeer verschillend zijn, maar komen in de kern toch altijd weer tot een beperkt aantal terug. Het praten over onderwijsbehoeften spoort je aan om op een andere manier te kijken naar kinderen (Hooiveld J , 2005). Er zijn verschillende mogelijkheden om de leerlingen binnen de groep in te delen. Enkele voorbeelden zijn:

- Instructie: visuele ondersteuning, herhaalde instructie, voordoen – nadoen.
- Leertijd: meer leertijd (of lagere doelen), minder leertijd (of hogere doelen).
- Structurering van de taak: minder plaatjes, grotere letters, taak in kleine stukken.
- Aanpassing sociale omgeving: rustige kinderen in de omgeving, samenwerkingsvormen.

Kortom: Als we de onderwijsbehoeften benoemen, kunnen we vaststellen hoe het onderwijs op het kind afgestemd kan worden, zodat het kind optimaal kan leren. Bij het benoemen van de onderwijsbehoeften zegt de leerkracht iets over de doelen die hij voor dit kind de komende periode nastreeft en wat dit kind (extra) nodig heeft om deze doelen te bereiken.

2.5 De leerkracht

2.5.1 Wat moet een leerkracht weten en kunnen?

Het denken en werken vanuit onderwijsbehoeften doet een groot beroep op de professionaliteit van leerkrachten (Clijssen A , 2007)

Ze moeten kennis hebben van:

- de ontwikkeling en leerprocessen van kinderen.
- de leerlijnen van de vakgebieden.
- variaties in instructie, leerstof, werkvormen.

Ze moeten over de volgende vaardigheden beschikken:

- het volgen van de ontwikkeling van het kind (cognitief , sociaal emotioneel)
- gegevens van leerlingen die relevant zijn, kunnen verzamelen. Denk hierbij aan toetsen, observaties, analyses van werk, gesprekken met kinderen.
- de verzamelde gegevens kunnen omzetten naar onderwijsbehoeften van het kind en aan leerlijnen kunnen hangen.

Hierbij zal hij op schoolniveau veel steun hebben aan:

- leerlijnen
- leerlingvolgsysteem
- pedagogische huisstijl (hoe gaan wij met elkaar om op school)
- deskundige begeleiding van de Intern Begeleider.

Kortom: Denken en werken vanuit onderwijsbehoeften doet een groot beroep op de professionaliteit van de leerkracht. Ze moeten kennis hebben van een aantal zaken en ze moeten beschikken over bepaalde vaardigheden. Op schoolniveau zal hij daarbij aan verschillende hulpmiddelen steun hebben.

2.5.2 Wat wordt er verder van de leerkracht verwacht:

Op groepsniveau bestaat er een cyclus die bestaat uit 6 stappen.

Deze 6 stappen moet de leerkracht tenminste 3x per schooljaar uitvoeren.

Dit werkt via het principe van Handelingsgericht werken (HGW) (Pameijer ,van Beukering , 2008). De te volgen stappen zijn:

1. Verzamelen van gegevens van leerlingen in een groepsoverzicht en het op basis hiervan evalueren van het vorige groepsplan.
2. Signaleren van leerlingen die de komende periode extra aandacht nodig hebben.
3. Benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
4. Clusteren van leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften of vergelijkbare onderwijsbehoeften zodat zij van en met elkaar leren.
5. Opstellen van een groepsplan.
6. Uitvoeren van het groepsplan.

Kortom: De leerkracht kijkt vooruit. Hij gaat kijken over een periode van ongeveer 3 maanden. Hij weet wat er in de methode aanbod komt. Hij kan daarop in spelen. Daarbij maakt hij gebruik van een groepsoverzicht en een groepsplan.

2.6 Hulpmiddelen om tot een goede groepsbespreking te komen:

2.6.1 Het groepsoverzicht:

Om een duidelijk inzicht te krijgen in de groep verzamelt en ordent de leerkracht methodegebonden toetsen, observaties en niet methode gebonden toetsen uit de groep. Het is preventief. (Kiewit R de, 2010)

Deze verzamelde gegevens vult de leerkracht in op een digitaal formulier. Ook wel het groepsoverzicht genoemd. Deze groepsoverzichten kunnen ingevuld worden voor de 4 hoofdgebieden: technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Het kan per school verschillend zijn welke gegevens er op dit groepsoverzicht komen te staan (Clijssen A , 2007) Dit omdat dat afhankelijk is van welke toetsen er voor een bepaald vakgebied per school worden gebruikt.

Kolom 6

Hierin staan kort en krachtig vermeld wat eventuele observaties in de klas, analyses van het werk, foutenanalyses van toetsen of diagnostische gesprekken met kinderen hebben opgeleverd. Ga hier niet alleen uit van beperkende factoren, maar ook van positieve en stimulerende factoren. Let ook op leerstijl, taakgerichtheid, belangstelling, werkhouding, motivatie enz.

Kolom 7

Hierin komen op basis van de verzamelde gegevens de onderwijsbehoeften van de leerling te staan. De leerkracht geeft hierin aan welk doel hij in de komende periode met dit kind nastreeft en wat dat kind nodig heeft om dat doel te bereiken. Hij kan hierbij gebruik maken van de Groslijst onderwijsbehoeften.

(Zie bijlage 2 blz. 40 en 41)

Kortom: Om een duidelijk overzicht te krijgen van de groep verzamelt en ordent de leerkracht relevante en actuele gegevens. Hierbij maakt hij gebruik van het groepsoverzicht. Dit groepsoverzicht bestaat uit kolommen. Hierin kan de leerkracht de gegevens invullen. Gegevens die hij kan invullen zijn: naam leerling + die, toetsgegevens van niet –methodegebonden toetsen en methodegebonden toetsen, observaties en onderwijsbehoeften.

2.6.2 Het groepsplan:

Een groepsplan wordt voor een bepaalde periode gemaakt. In het groepsplan worden aanwijzingen en richtlijnen gegeven voor het onderwijs aan de desbetreffende groep. Er wordt rekening gehouden met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen. (Kiewiet R de , 2010)

Het groepsplan is doelgericht en heeft concrete en praktische aanwijzingen hoe een leerkracht omgaat met de verschillen in onderwijsbehoeften in zijn groep. (Clijssen A 2007)

Het opstellen van een groepsplan kent 2 mogelijkheden:

1. De leerkracht stelt het groepsplan voorafgaand aan de groepsbespreking op. Tijdens de groepsbespreking wordt het opgestelde groepsplan eventueel aangevuld en aangescherpt. De Intern Begeleider kan de leerkracht begeleiden bij het opstellen c.q. uitvoeren van het plan.
2. De leerkracht stelt het groepsplan na afloop van de groepsbespreking op. Op basis van de verzamelde gegevens in het groepsoverzicht gaan de leerkracht en IB -er tijdens de groepsbespreking op zoek naar handvatten voor het groepsplan. Hierin komen dan onderdelen naar voren als: welke doelen streven we na, wat is het gewenste onderwijs aanbod en hoe kan het plan uitgevoerd worden. Daarna stelt de groepsleerkracht het groepsplan alleen of met zijn duo –partner op. De Intern Begeleider kan de leerkracht begeleiden bij het opstellen c.q. uitvoeren van het plan.

Bij het opstellen van een groepsplan kunnen de leerkrachten gebruik maken van een digitaal formulier.

Het groepsplan wordt per vakgebied opgesteld. Meestal gaan scholen uit van de basisvaardigheden: Technisch lezen, Begrijpend Lezen, Rekenen en Wiskunde en Spelling.

Er is de mogelijkheid uit convergente differentiatie en divergente differentiatie.

Convergente differentiatie: de leerkracht beschrijft kort en krachtig het basisaanbod voor de hele groep, voor aanbod voor subgroepjes en het aanbod voor individuele leerlingen. (Clijssen A , 2007)

Divergente differentiatie: de leerkracht beschrijft kort en krachtig het aanbod voor subgroepjes en het aanbod voor individuele leerlingen. (Clijssen A , 2007)

Hieronder een voorbeeld van een groepsplan

Bijlage 5 – Format didactisch groepsplan (convergente differentiatie)

Groep: Leerkracht:		Datum: Periode:	Vakgebied: Methode:	Materialen:	
Groep / namen	Wat wil ik bereiken? Doel	Inhoud (wat)	Aanpak / methodiek (hoe)	Organisatie	Evaluatie
Basisaanbod					
Subgroep 1 (namen)					
Subgroep 2 (namen)					
Leerling x					

Kolom 1

Hieronder vult de groepsleerkracht de namen in van de kinderen.

Onder basisaanbod wordt verstaan het volgen van de methode zoals die zou moeten lopen. Bij subgroep 1 en 2 staan de namen van leerlingen die bijvoorbeeld minimum of extra werk maken. Leerling x zou een leerling kunnen zijn die een eigen leerlijn heeft.

Kolom 2

Hierin worden de doelen beschreven die de leerkracht met de groep, de subgroep en individuele leerling voor ogen heeft. De doelen moeten effectief, concreet en meetbaar zijn (SMART), zodat de leerkracht kan evalueren of de doelen bereikt zijn. Doelen moeten niet te groot zijn, maar wel haalbaar.

Kolom 3

Hierin staat kernachtig beschreven wat aan de hele groep, de subgroepjes en/of individuele leerlingen aangeboden wordt om de gestelde doelen te bereiken.

Kolom 4

De leerkracht vult hier op basis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen in hoe de leerstof wordt aangeboden en welke didactische interventies plaatsvinden. Bijv.: instructie, meer leertijd, specifieke leerprincipes en activerende werkvormen. De leerkracht houdt hierbij ook rekening met de leerstijl van de leerlingen.

Kolom 5

Hier beschrijft de leerkracht hoe hij het geheel gaat toepassen in de klas, dus hoe hij het gaat organiseren. De organisatie moet voor de leerkracht haalbaar zijn qua klassenmanagement.

Kolom 6

De leerkracht geeft hier aan wanneer en hoe hij evalueert of de gestelde doelen bereikt zijn. Hij kan hierbij gebruik maken van toetsen, observaties en analyses van het werk. Methodegebonden toetsen zijn hiervoor heel erg bruikbaar. Dit omdat de gestelde doelen horen bij de methode die men gebruikt.

Kortom: Middels een groepsplan heeft een leerkracht duidelijk welke leerling welke stof krijgt aangeboden in een bepaalde periode. Hiervoor gebruikt hij het overzicht groepsplan. Op dit groepsplan kan hij invullen welke leerlingen het basisaanbod krijgen, welke leerlingen in subgroep 1 of 2 zitten en welke leerlingen een eigen leerlijn hebben. Op dit formulier geeft de leerkracht aan wat hij wil bereiken (het doel), wat hij gaat doen (inhoud), hoe hij dat gaat doen (aanpak), hoe hij dat gaat organiseren en de evaluatie.

2.6.3 Functies van een groepsplan

Een groepsplan kan meerdere functies hebben of vervullen (Clijssen A, 2007):

Ten eerste kan het voor afstemming zorgen van het onderwijs op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Daarnaast kan het als een overdracht en communicatiemiddel dienen van wie, wat, wanneer doet.

Ook kan het gebruikt worden bij het afleggen van verantwoording van wat gedaan is en welk resultaat daar bij gehaald is.

Ten vierde kan het gebruikt worden als reflectie op het eigen aanbod en handelen in de groep en op het aanbod in school.

Als laatste heeft het groepsplan een mooie functie om te differentiëren binnen de groep omdat het zich richt op alle leerlingen uit de groep op verschillende niveaus (Hooiveld J, 2008).

Kortom: het groepsplan heeft verschillende functies. Hierbij kunnen we denken aan afstemming, overdracht en communicatie, verantwoording, reflectie en differentiatie.

2.7 Actuele situatie op basisschool BoschAkker

2.7.1 Didactische visie van de school

In ons onderwijs staat het kind centraal. Ieder kind is uniek en krijgt de aandacht die het verdient. We streven ernaar dat elk kind zo veel mogelijk op eigen niveau zelfstandig kan leren binnen het leerstofjaarklassensysteem. Daarbij houden we rekening met de eigen geaardheid van het kind, zijn verschillen in (algemene) ontwikkeling, aanleg, belangstelling, identiteit en motivatie (Basisschool BoschAkker , 2009)

Kortom: Er wordt naar gestreefd dat elk kind zoveel mogelijk op eigen niveau zelfstandig kan leren.

2.7.2 Zorg en begeleiding Algemeen

Op onze school gaan we uit van een onderwijsleersituatie die een individuele doorlopende ontwikkelingslijn mogelijk maakt op alle aspecten van de totale ontwikkeling van het kind. Deze aspecten betreffen de verstandelijke, sociale, emotionele, motorische en creatieve ontwikkeling. We houden de ontwikkeling van de kinderen nauwgezet in de gaten. We volgen alle leerlingen bij ons op school d.m.v. een leerlingvolgsysteem (Basisschool BoschAkker , 2009)

Er is veel aandacht en extra begeleiding voor de individuele kinderen die dat nodig hebben. Wij leggen nadrukkelijk een accent op het volgen en invoeren van onderwijskundige ontwikkelingen en vernieuwingen, die verbetering beogen van de bovengenoemde ontwikkelingsaspecten van onze leerlingen.

Voor zorg en begeleiding steken we in op de volgende 4 succesfactoren:

- zorgstructuur
- kwaliteit van het didactisch handelen
- differentiatie in onderwijsaanbod
- ambitieniveau interne begeleiding / SVIB

Kortom: Er wordt uitgegaan van een onderwijsleersituatie die een individuele doorlopende ontwikkelingslijn mogelijk maakt op alle aspecten van de totale ontwikkeling van het kind. We volgen alle leerlingen d.m.v. het leerlingvolgsysteem. Er wordt ingestoken op 4 succesfactoren bij zorg en begeleiding

2.7.3 Opbrengsten

Basisschool BoschAkker wil de opbrengsten van het onderwijs verder verbeteren door:

- **analyseren**
Alle leraren kunnen afgenomen toetsen en ander schriftelijk werk analyseren en kunnen de daaruit verkregen informatie juist interpreteren en weten precies hoe ze leerlingen moeten helpen. Leraren nemen deze vaardigheid op in hun persoonlijk ontwikkelingsplan als zij aangeven hiermee moeite te hebben of als dit blijkt uit de door de IB'ers gebruikte checklist bij de klassenbezoeken.
- **observeren**
Alle leraren kunnen leerlingen observeren t.a.v. hun werkhouding en gedrag en kunnen de daaruit verkregen informatie juist interpreteren en weten precies hoe ze leerlingen moeten helpen
Leraren nemen deze vaardigheid op in hun persoonlijk ontwikkelingsplan als

zij aangeven hiermee moeite te hebben of als dit blijkt uit de door de IB-ers gebruikte checklist bij de klassenbezoeken.

- **leraarvaardigheden**

Alle leraren werken, zoals afgesproken, volgens de protocollen met zelfstandig werken, direct instructie, weektaken en handelingsplannen in hun groep. De leraren worden jaarlijks middels minimaal 2 klassenbezoeken door de IB-ers gecoacht.

Leraren nemen deze vaardigheid op in hun persoonlijk ontwikkelingsplan als zij aangeven hiermee moeite te hebben of als dit blijkt uit de door de IB-ers gebruikte checklist bij de klassenbezoeken

- **leraarconsultatie**

Alle leraren staan open voor coaching door directie, SVIB-er en IB-ers, waardoor ze gestimuleerd en geactiveerd worden in de zorg voor risicoleerlingen door middel van voortdurende zelfreflectie op het eigen professioneel handelen.

Kortom: Men wil de opbrengsten van het onderwijs verder verbeteren door: analyseren, observeren, leraarvaardigheden en leraarconsultatie.

2.7.4 Inhoud van de groepsbespreking op basisschool BoschAkker:

Op dit moment vindt er 3 x per jaar een groepsbespreking plaats tussen de leerkracht van de groep, de IB-er en een directielid.

Tijdens deze bespreking wordt de hele groep besproken. De gemaakte niet –methodegebonden toetsen worden besproken en de leerkracht kan zijn zorg uitspreken over de groep, als die zorg er is.

Er wordt gekeken of er een vooruitgang of achteruitgang is bij deze groep maar ook met diezelfde groep in voorgaande jaren. Daarnaast passeren de individuele leerlingen de revue. De leerkracht vult voor deze groepsbespreking geen standaard formulier in wel heeft hij de zorgmap bij zich waar alle gegevens in dienen te staan. De grootste voorbereiding komt van de IB –er. Die zet de gegevens in een schema. Hieronder een voorbeeld van een formulier wat nu gebruikt wordt voor de groepsbespreking op basisschool BoschAkker.

Naam	Doubleure	WISC III	SCOL / SAQI	NSCCT	DMT	SP	TBL	R&W	Woord.	Opm.
		88 (SON-R)	69 E / 3	73 / <70	v.sc.75 B	v.sc.130 D	v.sc.12 D*	v.sc. E	v.sc.88 D	Rek M5
			74 E / 3	<70	v.sc.64 C	v.sc.140 B	v.sc. 7 E	v.sc.91 D	v.sc.87 D	
			76 D / 6	89 / 90	v.sc.72 B	v.sc.141 B	v.sc.13 D*	v.sc.98 C	v.sc.95 C	
			89 C / 9	101 / 95	v.sc.76 B	v.sc.147 A	v.sc.22 C	v.sc.97 C	v.sc.113 A	
gr.2			101 B / 8	90 / 92	v.sc.86 A	v.sc.142 B	v.sc.14 D*	v.sc.90 D	v.sc.90 D	
					v.sc. 40 E	Entreet. E	Entreet. C	Entreet. D		
			83 D / 3	98 / 84	v.sc.80 B	v.sc.133 D	v.sc.17 D	v.sc.82 E	v.sc.82 E	
			106 A / 7	106 / 108	v.sc.86 A	v.sc.143 B	v.sc.54 A	v.sc.111A	v.sc.92 C	
gr.2			87 C / 6	73 / 79	v.sc.58 D	v.sc.129 E	v.sc.12 D*	v.sc.85 E	v.sc.83 E	
					v.sc.91 A	v.sc.142 B	v.sc.17 D	v.sc.92 D	v.sc.	
			82 D / 8	85 / 84	v.sc.65 C	v.sc.130 D	v.sc.41 B	v.sc.90 D	v.sc.95 C	
			72 E / 2	93 / 83	v.sc.65 C	v.sc.143 B	v.sc.10 E*	v.sc.94 D	v.sc.82 E	
		91	88 C / 6	106 / 88	v.sc.36 E	v.sc.120 E	v.sc.27 C	v.sc.97 C	v.sc.	dyslexie
			81 D / 4	114 / 108	v.sc.84 B	v.sc.142 B	v.sc.60 A	v.sc.101C	v.sc.110 A	
gr.2		64 WPPSI	69 E / 6	73 / <70	v.sc.60 D	v.sc.133 D	v.sc. 0 E*	v.sc. C	v.sc.83 E	Rek M5
			82 D / 5	84 / <70	v.sc.88 A	v.sc.138 C	v.sc.10 E*	v.sc.86 E	v.sc.92 C	
			102 B / 4	95	v.sc.87 A	v.sc.140 B	v.sc.36 B	v.sc.90 D	v.sc.97 C	
			81 D / 9	112	v.sc.90 A	v.sc.145 A	v.sc.61A**	v.sc.115A	v.sc.113 A	

* vorig schooljaar begrijpend lezen op niveau van groep 5 gedaan CITO op niveau van groep 6 gemaakt

** vorig schooljaar begrijpend lezen op niveau van groep 7 gedaan CITO op niveau van groep 7 gemaakt.

Kortom: Er vindt nu 3x per jaar een groepsbespreking plaats waarbij IB –er, directie en leerkracht aanwezig zijn. De gemaakte niet – methodegebonden toetsen worden besproken. Er wordt gekeken of er vooruitgang of achteruitgang is bij de groep maar ook naar die groep in voorgaande jaren. De leerkracht vult hier geen formulier voor in. De zorgmap moet wel up to date zijn. De IB –er maakt een overzicht van alle toetsgegevens van de groep.

2.7.5 Wat heeft de invoering van het groepsoverzicht en het groepsplan voor gevolgen voor basisschool BoschAkker.

Als men op basisschool BoschAkker wil gaan werken volgens dit principe zal men ervan uit moeten gaan dat dit gefaseerd ingevoerd zal moeten worden. Voor de invoering kiest men voor 1 vakgebied en wel Rekenen omdat dit het gemakkelijkst in te delen is in subgroepen.

De leerkrachten zullen met hele andere ogen naar hun leerlingen moeten gaan kijken. Als men kijkt naar het zorgplan zal het observeren, analyseren en de leerkrachtvaardigheden een grotere rol gaan spelen. Dit waren al opbrengsten waar men aan zou gaan werken.

Het is niet meer zo dat men de methode pakt en men les geeft. De leerkrachten moeten goed voor ogen hebben in welke subgroep een leerling geplaatst is. Ze moeten kijken wat er voor hen is aangeboden maar ook naar wat er nog komt. De tussendoelen van de methode moeten ze goed kennen.

Hiervoor is intensief overleg nodig met collega's en hulp en begeleiding van IB –ers. Als men dit gaat toepassen gaat men uit van convergente differentiatie. Dit houdt in:

- doelen voor alle leerlingen.
- alle leerlingen doorlopen leerstof tegelijk.
- leerkracht geeft klassikale instructie.
- differentiatie in de verwerkingsfase.
- zwakke leerlingen hebben meer tijd voor instructie en (begeleide) inoefening.
- intensiveren onderwijs aan zwakke leerlingen.
- wisselende groepering: homogene instructie, heterogene opdrachtverwerking.

Dit past het best bij het leerstofjaarklassensysteem wat wij bij ons op school hanteren.

Verder zal het ook wat opleveren voor de school. Als men consequent gaat werken met het groepsplan levert deze waardevolle informatie op voor het binnen school verbeteren van leerlijnen, van het leerlingvolgsysteem en de differentiatievormen die gebruikt worden. Het is een belangrijke impuls om te komen tot kwaliteitsverbetering en schoolontwikkeling.

Kortom: Het groepsoverzicht en het groepsplan zal op basisschool BoschAkker in fasen ingevoerd worden. Daarbij gaat men uit van 1 vakgebied, beginnend met Rekenen. Leerkrachten zullen met andere ogen naar de leerlingen moeten gaan kijken. Observeren, analyseren en leerkrachtvaardigheden zullen een grotere rol gaan spelen. Tussendoelen van de methode moeten door de leerkrachten goed gekend zijn. Intensief overleg met collega's en hulp en begeleiding van IB –er is daar voor nodig. De convergente differentiatie wordt dan toegepast omdat dit het beste bij het leerstofjaarklassensysteem past. Ook levert het wat op voor school als er consequent mee gewerkt wordt. De informatie die eruit gehaald kan worden kan gebruikt worden voor het verbeteren van leerlijnen.

Hoofdstuk 3 Opzet en uitvoering van het onderzoek

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komt de opzet en uitvoering van het onderzoek aan de orde. Daarnaast wordt ook de data- analyse besproken in dit hoofdstuk.

3.2 Onderzoeksopzet

3.2.1 Soort onderzoek

Het onderzoek is een praktijkgericht onderzoek. Praktijkgericht onderzoek is onderzoek waarin vragen en problemen uit de beroepspraktijk centraal staan. Het belangrijkste doel is het ontwikkelen van nieuwe kennis voor en over de beroepspraktijk. Dit door middel van systematisch en gericht informatie te verzamelen naar aanleiding van een probleem dat zich heeft aangediend in het kader van een verbeteringsproces in de praktijk (Harinck F, 2009).

Praktijkgericht onderzoek is onder te verdelen in verschillende onderzoekstypen. Dit onderzoek valt onder het type actieonderzoek. Het is onderzoek dat gericht is op eigen handelen en de situatie waarin dat handelen plaats vindt (Harinck F , 2009)

Kortom: Het onderzoek is een praktijk onderzoek wat een direct nut dient te hebben voor degene die bij het onderzoek betrokken zijn. Het is gericht op eigen handelen en de situatie waarin dat handelen plaats vindt.

3.2.2.Onderzoeksstrategie

Als onderzoeksstrategie voor dit onderzoek ben ik uitgegaan van een aanpak waarin ik op 2 verschillende momenten vragenlijsten aan het team en MT heb gegeven.

Begin januari hebben ze een open vragenlijst ontvangen met daarop 2 vragen.

Die vragen waren:

- Wat zijn volgens jou de 5 belangrijkste criteria waaraan een goede groepsbespreking moet voldoen?
- Wat zijn volgens jou de 5 belangrijkste hulpmiddelen die je nodig hebt om de groepsbespreking goed te kunnen voorbereiden?

De uitkomsten die in deze 2 vragen het meest genoemd werden heb ik terug laten komen in mijn 2de vragenlijst. Dit wil dus zeggen per open vraag 1 nieuwe vraag in de 2de vragenlijst.

(Zie bijlage 3 blz. 42)

Begin februari heb ik een 2de vragenlijst uitgegeven aan MT en Team. Die voor het MT was iets anders dan die van het Team. Dit was een schaalvragenlijst bestaande uit 15 vragen. Van die 15 vragen waren er 2 ontstaan uit de open vragenlijst.

In deze vragenlijst heb ik ook mijn deelvragen verwerkt .

(Zie bijlage 4,5 en 6 blz. 43,44 en 45)

Kortom: Er is gebruik gemaakt van een open vragenlijst van 2 vragen en een schaalvragenlijst van 15 vragen.

3.2.3 De onderzoeksgroep

Voor het onderzoek bestaat de onderzoeksgroep uit het Team en MT van Basisschool BoschAkker. Dit zijn in totaal 19 personen.

Van de openvragenlijst zijn er van de 19 uitgegeven vragenlijsten 14 teruggekomen. Er waren 4 zieken en 1 is er niet ingeleverd.

Van de schaalvragenlijst zijn er 3 naar het MT gegaan waarvan er ook 3 terug zijn gekomen en 16 vragenlijsten zijn naar het team gegaan waarvan er 15 zijn terug gekomen.

Kortom: Het team bestaat uit 19 personen waarvan 3 personen het MT vormen. Van de eerste vragenlijst kwamen er 14 terug maar waren er 4 zieken en bij de 2de vragenlijst kwamen er 18 terug.

3.2.4 Constructie vragenlijst

De vragenlijsten zijn opgesteld aan de hand van gelezen literatuur en het bestuderen van het op school aanwezige materiaal. Het zijn 2 vragenlijsten geworden die allebei schriftelijk en anoniem zijn afgenomen. De vragenlijsten zijn in een envelop tijdens een vergadering uitgedeeld met een inlevertermijn van 1,5 week eraan vast.

De open vragenlijst bestaat uit 2 vragen waarin leerkrachten aan kunnen geven wat zij belangrijk vinden.

De schaalvragenlijst bestaat uit 15 vragen waaraan een vijf puntsschaal is gekoppeld. Deze vijf puntsschaal komt ook in de literatuur terug, daar wordt het ook wel beoordelingsschaal genoemd. Er zijn al 5 antwoorden gegeven en degene die de vragenlijst invult kiest het antwoord dat het best bij hem / haar past. (Harinck F , 2009).

De vragen uit de 2de vragenlijst zijn wel ingedeeld in blokken. Vraag 1 t/m 6 gaat over de groepsbesprekingen nu, vraag 7 t/m 10 gaat over tussendoelen op de 4 hoofdgebieden en vraag 11 t/m 15 gaat over verzameling van gegevens en hulpmiddelen die daarbij dienst kunnen doen.

De resultaten van deze vragenlijsten vormen het antwoord op mijn deelvragen.

De vragenlijsten zijn te vinden in de bijlage (zie bijlage 3,5 en 6).

Kortom: Er zijn 2 vragenlijsten afgenomen. Een open vragen lijst en een 5 puntsschaal vragenlijst. De 2de vragenlijst bestaat uit blokken met vragen over hetzelfde gebied. De resultaten van de 2de vragenlijst vormen het antwoord op de deelvragen.

3.2.5 Betrouwbaarheid en validiteit

Binnen het onderzoek is er sprake van betrouwbaarheid. Er is een helder beeld van hetgeen gevraagd is. Men kon op de vragenlijst een 5 puntsschaal invullen waardoor er een bepaalde mate van precisie in het onderzoek zit. Ook wordt over betrouwbaarheid gesproken als het onderzoek herhaalbaar is. Levert een meting bij herhaling hetzelfde op. Hoe nauwkeurig is de meting. De onderzoeksgroep heeft dezelfde vragen voorgelegd gekregen (Harinck F , 2009).

Van validiteit is sprake wanneer we weten dat het gebruikte instrument datgene naar voren heeft gebracht wat we wilden weten. Het beeld wat uit de vragenlijst naar voren komt klopt. (Harinck F , 2009).

De data is ook op verschillende wijze verzameld zowel met een open vragenlijst als een vijfpuntsschaal vragenlijst.

Kortom: er is sprake van mate van betrouwbaarheid en validiteit omdat er een helder beeld is van hetgeen gevraagd is en het beeld dat uit de vragenlijst komt klopt.

3.3 Onderzoeksuitvoering

3.3.1 Plaats, tijd en duur van het onderzoek

Het onderzoek heeft plaatsgevonden op Basisschool BoschAkker te Eindhoven. De totale duur van het praktijkonderzoek bedraagt 3 maanden: de constructie vragenlijst duurde 3 weken, de dataverzameling duurde 5 weken en de data analyse ongeveer 1,5 maand. Het totale onderzoek heeft plaatsgevonden van september 2009 tot mei 2010.

3.3.2 Problemen

Er zijn niet echt problemen geweest bij de uitvoering van het onderzoek. Klein min puntje was dat bij de eerste vragenlijst: de open vragen, er maar liefst 4 mensen ziek waren, van hen is er dus ook geen vragenlijst teruggekomen.

3.4 procedure bij de dataverwerking

De eerste vragenlijst is per vraag geanalyseerd. Daarbij is een top 5 gemaakt van de meest genoemde zaken die het team en MT belangrijk vonden. Dit is gedaan via de geordende schoenendoos. Ordening en structuur aanbrengen door de antwoorden te verdelen in bepaalde thema's. (Harinck F , 2009).

Deze analyse is teruggekomen in de vijf puntsschaal vragenlijst d.m.v. 2 vragen.

De rest van de vijf puntsschaal vragenlijst kwamen uit de literatuur of waren gekoppeld aan hoe het nu gaat tijdens de groepsbesprekingen.

Alle vragen zijn geanalyseerd volgens een kwantitatieve analysemethode. Het gaat hierbij om meetbare gegevens die direct in een getal zijn uitgedrukt of gemakkelijk in getallen om zijn te zetten.

Bij de 2de vragenlijst is uitgegaan van het aantal ingeleverde vragenlijsten. Dit totaal is gelijk aan 100%. De ingevulde gegevens zijn omgezet naar procenten.

Dit is gedaan voor het Team en MT apart en daarna aan elkaar gekoppeld.

Kortom: voor de analyse van de data zijn 2 methode gebruikt .Voor de open vragenlijst de geordende schoenendoos en voor de 2de vragenlijst een kwantitatieve analysemethode omgezet naar procenten.

Hoofdstuk 4 Resultaten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de verwerking van de resultaten besproken. Hoe is er te werk gegaan met de open vragenlijst en met de 5 puntsschaal vragenlijst. Ook komen in dit hoofdstuk de deelvragen aan de orde.

4.2 Hoe is er te werk gegaan met de open vragenlijst?

Nadat de inlevertermijn verstreken was zijn de vragenlijsten allemaal bekeken. Van de 19 teamleden die een vragenlijst zouden moeten krijgen waren er 4 ziek. Er zijn dus 15 vragenlijsten uitgegeven. Van deze 15 uitgegeven vragenlijsten zijn er 14 terug ingeleverd. Dat is 93% retour.

Van de eerste vragenlijst zijn er van elke vraag de 5 antwoorden opgeschreven.

Daarna is er van elke vragenlijst geturfd of er dezelfde antwoorden bijstonden, als dat niet zo was, is het als mogelijkheid erbij geschreven.

Na alle vragenlijsten te hebben bekeken en de antwoorden te hebben geturfd is er gekeken welke antwoorden het meest voorkomen.

Uit de eerste 5 antwoorden is er 1 vraag geformuleerd voor in de tweede vragenlijst.

Kortom: Aan 15 teamleden (leerkrachten en MT) is een openvragenlijst met 2 vragen uitgereikt. Van de 15 uiteindelijk uitgegeven vragenlijsten zijn er 14 ingeleverd. Deze zijn geanalyseerd en uit deze 2 open vragen zijn 2 nieuwe vragen gerold die in de vijf puntsschaal vragenlijst terug zijn gekomen.

4.2.1 Analyse van vraag A

Vraag A was:

Wat zijn volgens jou de **5 belangrijkste criteria** waaraan een goede groepsbespreking moet voldoen?

De **5** meest gegeven antwoorden zijn?

1. Een goede voorbereiding	<u>9 teamleden 64%</u>
2. Goede verslaglegging / duidelijke afspraken	<u>8 teamleden 50%</u>
3. Relevante gegevens moeten verzameld zijn.	<u>6 teamleden 43%</u>
3. Genoeg tijd voor de bespreking.	<u>6 teamleden 43%</u>
5. Doelstelling van de groepsbespreking moet duidelijk zijn.	<u>4 teamleden 29%</u>

Vraag die terugkomt in de vragenlijst:

In hoeverre is de verslaglegging van de groepsbespreking naar tevredenheid?

4.2.2 Analyse van vraag B

Vraag B was:

Wat zijn volgens jou de **5 belangrijkste hulpmiddelen** die je nodig hebt om de groepsbespreking goed te kunnen voorbereiden?

De **5** meest gegeven antwoorden zijn?

1. Materialen als LVS, methodegebonden toetsen en observaties	<u>9 teamleden 64%</u>
2. Uitdraai van gegevens (bijgewerkte toetsoverzichten) van te voren aangeleverd krijgen.	<u>5 teamleden 36%</u>
2. Goed werkende computer en beheersing van Parnassys	<u>5 teamleden 36%</u>
4. Doorspreken met duopartner (zowel ervoor als erna).	<u>4 teamleden 29%</u>
4. Goede registratieformulieren.	<u>4 teamleden 29%</u>

Vraag die terugkomt in de vragenlijst:

In hoeverre zijn het LVS, observaties en methodegebonden toetsen belangrijk bij de voorbereiding van de groepsbespreking?

4.3 Hoe is er te werk gegaan met de vijf puntsschaal vragenlijst

Van de meerkeuze vragenlijst zijn er 2 aparte vragenlijsten gemaakt. 1 voor het MT en 1 voor het team.

Het verschil in deze vragenlijsten zat hem in vraag 7 t/m 10. Bij de leerkrachten gingen deze vragen over tussendoelen op groepsniveau en bij de vragenlijst van het MT gingen deze vragen over de tussendoelen op schoolniveau.

Van de 3 uitgereikte vragenlijsten aan het MT zijn er 3 teruggekomen. Van de 16 uitgereikte vragenlijsten voor het team zijn er 15 teruggekomen.

Bij de vragenlijsten van het MT heeft 1 persoon vraag 11-12 en 13 niet ingevuld. Bij deze vragen is er dus uitgegaan van 2 personen.

Bij de vragenlijsten van het team bleek dat de kleuterleerkrachten de vragen 7 t/m 10 niet in konden vullen omdat dit niet van toepassing was op hun klas.

Deze zijn dus niet meegenomen in de omzetting naar procenten.

Vraag 7 t/m 10 is dus gebaseerd op 10 leerkrachten van groep 3 t/m 8.

De gegevens van het Team zijn in 1 tabel bij elkaar gezet, de gegevens van het MT zijn in 1 tabel bij elkaar gezet.

Na deze verwerking is er een tabel gemaakt waarin zowel de uitslagen van het team als die van het MT af te lezen en te vergelijken zijn.

(Zie bijlage 7,8 en 9 blz. 46, 47 en 48)

Kortom: Er zijn 2 aparte vijf puntsschaal vragenlijsten uitgereikt. Een voor het MT (directie en IB -er). En een voor het Team. Aan het MT zijn er 3 uitgedeeld en ook 3 ingeleverd en aan het team zijn er 16 uitgedeeld en daarvan zijn er 15 ingeleverd. Deze gegevens zijn omgezet in procenten. Daarna omgezet in een staafdiagram. Eerst 2 aparte en daarna een waar alles overzichtelijk in staat.

4.4 De deelvragen

4.4.1. Deelvraag 1:

Welk beeld hebben MT (directie en IB –er) en leerkrachten van de Groepsbesprekingen?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden zijn er 4 subvragen gesteld.

a. Sluiten de groepsbesprekingen aan bij de visie van de school?

Bij het stellen van deze vraag is er vanuit gegaan dat de ondervraagden wisten hoe de visie op het gebied van zorg op basisschool BoschAkker is. In de visie staat: Er wordt naar gestreefd dat elk kind zoveel mogelijk op zijn / haar eigen niveau zelfstandig kan leren binnen het leerstofjaarklassensysteem.

Het MT heeft deze vraag zeer gelijkgestemd ingevuld: Zij zaten op + en ++.

Bij het team waren de meningen verdeeld: Daar zat 13% op -, 47% op genoeg en respectievelijk 33% en 7% op + en ++.

Opvallend is dat het merendeel van de ondervraagden vindt dat de groepsbesprekingen genoeg tot ++ aansluit bij de visie van de school en dat 13% dit niet vindt. Die 13% zijn 2 personen.

Hoe het komt dat er bij het Team negatief is ingevuld is niet te achterhalen uit deze vragenlijst. Het zou kunnen dat ze de visie van de school niet voor ogen hebben of omdat ze echt vinden dat de groepsbesprekingen niet aansluiten bij de visie.

Daarvoor zou er een vervolg onderzoek gedaan moeten worden.

Bij het stellen van deze vraag is er vanuit gegaan dat men de visie kende en dat men zou aangeven dat die ruimschoots aansluit op de groepsbesprekingen.

Kortom: Het MT zat bij deze vraag op een lijn. Het team was zeer verdeeld. De redenen waarom het team verdeeld is zou kunnen zijn dat men de visie niet voor ogen heeft of omdat men echt vindt dat de groepsbesprekingen niet aansluiten bij de groepsbesprekingen.

b. Is het aantal groepsbesprekingen voldoende?

Gedurende een schooljaar zijn er per groep 3 groepsbesprekingen gepland.

Vanuit de theorie wordt ook aangegeven dat er in de meeste gevallen 3 groepsbesprekingen per jaar zijn ingeroosterd op scholen.

Het MT en het team geven allebei aan dat dit genoeg groepsbesprekingen zijn.

Er wordt vanuit allebei de geledingen alleen maar genoeg, + of ++ ingevuld

Bij het MT 33% + en 67% ++, bij het team 53% genoeg, 40% + en 7% ++.

De verwachtingen die er waren bij het stellen van deze vraag waren positief. Er is vanuit gegaan dat de deelnemers aan de vragenlijst deze vraag als positief zouden beantwoorden.

Kortom: Zowel het MT als het team geven aan dat het aantal groepsbesprekingen van 3 genoeg is.

c. Hoe is de verslaglegging van de groepsbespreking?

De verslaglegging die plaatsvindt tijdens de groepsbespreking wordt gemaakt door de IB –er. De leerkracht maakt hier voor zichzelf ook soms aantekeningen. De IB – er werkt het gesprek uit, voegt het toe in het LVS en stuurt het naar de desbetreffende leerkracht. Vanuit de theorie wordt er aangegeven dat de IB- er zorgt voor een goede verslaglegging.

Deze vraag is nl naar voren gekomen uit de open vragenlijst die als eerste aan het team is uitgedeeld.

Daar werd aangegeven dat een criteria voor een goede groepsbespreking een goede verslaglegging moet zijn. 50% van de ondervraagden gaf toen aan dat het belangrijk moet zijn. De vraag is in de 2de vragenlijst geplaatst om te kijken of de verslaglegging goed wordt bevonden.

Uit de ingeleverde vragenlijsten blijkt dat het MT erg eenduidig hierover is. Zij vinden de verslaglegging goed , 100% ++

Bij het team zijn wat anderen zaken te zien. Over het algemeen is men tevreden. Het grootste gedeelte zit daar op genoeg, + en ++. Respectievelijk 27%, 27% en 13%.

Een aantal leerkrachten geeft aan niet tevreden te zijn met de verslaglegging. 20% - en 13% --. Dit zijn 3 en 2 personen. In totaal dus 5 personen. Gezien het aantal ingeleverde vragenlijsten vanuit het team (15) is dit dus 1/3 deel. Dat is best veel.

Of er teveel wordt opgeschreven, te weinig wordt opgeschreven, dat de verslaglegging te onduidelijk is of welke andere reden er is dat men niet tevreden is komt niet in deze vragenlijst naar voren. Daarvoor zou er een andere vragenlijst rond moeten gaan die zich toespitst op deze vraag.

Bij het stellen van deze vraag waren er positieve verwachtingen. Die komt niet helemaal naar voren omdat er toch mensen negatief hebben ingevuld.

Wel kan men stellen dat over het algemeen het merendeel de verslaglegging als genoeg,+ of ++ beoordeeld.

Kortom: Het MT vindt dat de verslaglegging prima in orde is. Het team is minder enthousiast. Daar vindt 1/3 deel dat de verslaglegging niet goed is.

d. Wordt er voldoende tijd en rust genomen (1 uur) voor een groepsbespreking?

Vanuit de theorie wordt er niet aangegeven hoelang er staat voor een groepsbespreking. Op Basisschool BoschAkker is er vanuit gegaan dat 1 uur genoeg zou moeten zijn voor het bespreken van een groep.

Bij deze vraag was het MT afwijkend.33% vond het - en 67% vond het +.

Het team was ook erg verdeeld. 33% heeft - ingevuld, 33% genoeg, 27 % + en 7% ++.

Bij het MT vind 1 persoon dat er niet genoeg tijd is voor een groepsbespreking. Deze persoon is de IB –er. De argumentatie hiervoor is dat in sommige gevallen, bijvoorbeeld bij moeilijke groepen 1 uur te kort is, dat er dan niet op een rustige manier gekeken kan worden naar de groep omdat er een bepaalde tijdsdruk is.

33% van het team, dat zijn 5 personen van de 15 ingeleverde vragenlijsten (1/3 deel), vindt de tijdsduur van 1 uur niet goed. Of men het teveel of te weinig vindt, komt niet naar voren uit deze vraag. Daarvoor zou een andere vragenlijst opgesteld moeten worden.

Bij het opstellen van deze vraag is er uitgegaan van een wisselende mening omdat er al vaker vanuit het team naar voren is gekomen dat teamleden met een grote of moeilijke groep de tijdsduur van 1 uur tekort vinden. Via deze vraag is er dus gecheckt of dit werkelijk speelde bij het team.

Kortom: Zowel 1/3 deel van het MT als van het team vindt dat de tijd en rust die genomen wordt voor een groepsbespreking niet voldoende is.

4.4.2 Deelvraag 2

Hoe analyseren leerkrachten hun groep?

Om deze vraag te beantwoorden zijn er 2 subvragen gesteld.

a. Zijn het LVS, observaties en methode gebonden toetsen belangrijk bij de voorbereiding van de groepsbespreking?

Vanuit de theorie wordt aangegeven dat een goede groepsbespreking valt of staat met een goede voorbereiding. Hierbij is het verzamelen van gegevens die je hebt van leerlingen van essentieel belang.

Deze vraag is naar voren gekomen uit de open vragenlijst die het team als eerste heeft ingevuld. Daarin werd gevraagd welke belangrijke hulpmiddelen er zijn voor het goed voorbereiden van een groepsbespreking. 64% van de ingeleverde open vragenlijsten gaf men aan dat het LVS, observaties, methode geb. toetsen en CITO-toetsen belangrijke hulpmiddelen zijn bij het voorbereiden.

Uit de ingevulde vragenlijsten komt naar voren dat de leerkrachten van basisschool BoschAkker dit ook erg belangrijk vinden, ze vullen + (47%) en ++ (53%) in op de vragenlijst.

Deze vraag was om te checken of het geen ze in de open vragenlijst hadden ingevuld waar was. De verwachting die er was bij het stellen van deze vraag was positief. Er is vanuit gegaan dat de leerkrachten dit belangrijk vonden. Die verwachting komt tot uiting in de antwoorden van de vragenlijst.

Kortom: Het team geeft aan dat dit heel belangrijk is, er wordt alleen maar + en ++ ingevuld.

b. Kennen de leerkrachten de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden?

De theorie geeft aan dat men als leerkracht in zou moeten steken op de onderwijsbehoeften van de leerling om zo leerlingen op een dusdanige manier te kunnen helpen. Om leerlingen goed te laten aansluiten bij de onderwijsbehoeften is het verzamelen van gegevens van leerlingen en signaleren van leerlingen die de komende periode extra aandacht nodig hebben van groot belang. Om goed aan te kunnen sluiten bij deze onderwijsbehoeften moeten leerkrachten kennis hebben van de tussendoelen op de 4 hoofdgebieden. Als die kennis er is kunnen ze leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften beter clusteren. De 4 hoofdgebieden zijn: Technisch Lezen, Spelling, Begrijpend Lezen en Rekenen.

In de vragenlijst was dit uitgesplitst in 4 vragen. De kleuterleerkrachten hebben niet geantwoord op deze vragen omdat dit volgens hen niet van toepassing was op het onderwijs bij kleuters. De rest van het team heeft als volgt geantwoord.

Rekenen: 27% --, 46% -, 36% genoeg en 9% +. Technisch Lezen: 18% --, 36% -, 36% genoeg en 9% +. Begrijpend Lezen: 18% --, 55% -, 27% genoeg. Spelling: 18% --, 36% -, 36% genoeg en 9% +. Erg grote verschillen zijn er niet binnen de 4 hoofdgebieden. Leerkrachten geven eerlijk aan dat men nog niet veel of genoeg weet van de tussendoelen. Bij het opstellen van deze vraag is er uit gegaan van een negatieve verwachting. Dit omdat men binnen Basisschool BoschAkker te weinig doet met tussendoelen. Deze verwachting is ook naar voren gekomen.

Kortom: Het merendeel van de leerkrachten geeft aan niet genoeg te weten over de tussendoelen op de 4 hoofdgebieden.

4.4.3 Deelvraag 3

Zijn MT (directie en IB) en leerkrachten bekend met hulpmiddelen die bijdragen aan een effectieve groepsbespreking?

Om deze vraag te beantwoorden zijn er 2 subvragen gesteld.

a. Kennen MT (directie en IB) en leerkrachten het hulpmiddel groepsoverzicht?

In de theorie wordt aangegeven dat een goede voorbereiding van essentieel belang is voor een groepsbespreking. Deze voorbereiding omvat het verzamelen van gegevens van leerlingen en het signaleren van leerlingen die deze periode extra hulp nodig hebben. Om deze gegevens duidelijk en overzichtelijk bij elkaar te hebben is er het groepsoverzicht ontwikkeld. Op dit groepsoverzicht worden de namen van de leerlingen, de signalering voor de komende periode, de 2 laatste CITO toetsen (vaardigheidsscore en niveau), 2 punten laatste methode gebonden toetsen, observaties en onderwijsbehoeften te staan.

Zowel het MT als de leerkrachten zijn hier erg verdeeld.

Het MT vult vanaf genoeg naar boven in. Respectievelijk 33% genoeg, 33% + en 33% ++. Het MT is meer bekend met het groepsoverzicht omdat dit op schoolniveau al eens besproken en bekeken is. Ook omdat men hier binnen de overkoepelende schoolorganisatie op sommige scholen al mee bezig is en dat het in het IB – netwerk (van de SKPO) en het Plenum (overleg van directies van SKPO -scholen) teruggekoppeld wordt.

Bij de leerkrachten ligt het vanaf genoeg meer naar beneden.

13% geeft + aan, 27% genoeg, 47% - en 13% --.

De 13% (2 leerkrachten) die + aangeven zijn leerkrachten die er binnen hun klas summier mee werken op het gebied van Rekenen.

De rest van het team werkt niet met dit groepsoverzicht, dat is ook terug te zien in de ingevulde vragenlijsten.

Bij het opstellen van deze vraag is er uitgegaan van een negatieve verwachting bij het team. Dit omdat men binnen de school er nog niet mee werkt en dat het merendeel van de teamleden niet weet dat er zo'n overzicht is.

Deze verwachting komt ook naar voren in de uitslag van de vragenlijst. Het grootste gedeelte van de leerkrachten is niet bekend met het hulpmiddel groepsoverzicht.

Kortom: Het MT is op de hoogte van het hulpmiddel groepsoverzicht. Bij het team daarin tegen is het merendeel niet bekend met het hulpmiddel groepsoverzicht.

b. Kennen MT (directie en IB) en leerkrachten het hulpmiddel groepsplan?

Als vervolg op het groepsoverzicht geeft de theorie het groepsplan aan. Het groepsplan clustert de leerlingen met dezelfde of bijna dezelfde onderwijsbehoeften. Leraren hebben zo een duidelijk overzicht (op 1 A4) welke niveaus er in de groep zijn. Het groepsplan heeft maximaal 3 groepen en 2 individuele leerlingen. Op het groepsplan wordt ingevuld welke leerlingen in welke groep zitten, het doel, de inhoud, hoe dat gaat gebeuren, de organisatie hiervan in de klas (klassenmanagement) en wanneer en hoe er geëvalueerd wordt.

Uit de theorie komt dus naar voren dat middels het groepsplan een leerkracht duidelijk heeft welke leerling welke stof krijgt aangeboden in een bepaalde periode. Het MT geeft op deze vraag dezelfde antwoorden als bij de vraag over het groepsoverzicht. 33% genoeg, 33% + en 33% ++.

Het MT is meer bekend met het groepsoverzicht omdat dit op schoolniveau al eens besproken en bekeken is. Ook omdat men hier binnen de overkoepelende schoolorganisatie op sommige scholen al mee bezig is en dat het in het IB – netwerk (van de SKPO) en het Plenum (overleg van directies van SKPO -scholen) teruggekoppeld wordt.

Bij de leerkrachten verschillen de antwoorden niet veel van de vraag over het groepsoverzicht. 13% geeft + aan, 20% genoeg, 53% - en 13% --.

De 13% (2 leerkrachten) die + aangeven zijn de leerkrachten die werken met het groepsoverzicht en dus hun groepsoverzicht hebben omgezet in een groepsplan.

De rest van het team werkt niet met het groepsplan en is er niet mee bekend. Dat is ook terug te zien in de ingevulde vragenlijsten.

De verwachting die er was bij deze vraag was een negatieve verwachting. Dit omdat men binnen de school er nog niet mee werkt en dat het merendeel van de teamleden niet weet dat er zo'n plan is. Het grootste gedeelte van de leerkrachten is dus niet bekend met het hulpmiddel groepsplan.

Kortom: Het MT is op de hoogte van het hulpmiddel groepsplan. Bij het team daarin tegen is het merendeel niet bekend met het hulpmiddel groepsplan.

Vanuit de theorie wordt aangegeven dat een groepsbespreking 3x per jaar plaats vind (Clijssen A , 2007, Pameijer N, Beukering T van , 2008) Dit wordt op Basisschool BoschAkker al gedaan. Hoe lang een groepsbespreking moet duren en wie het verslag maakt is in de literatuur wel terug te vinden maar er zijn geen standaard regels voor. Vaak gaat men er vanuit dat de IB –er het verslag maakt (Clijssen A, 2007) De groepsbespreking valt of staat met een goede voorbereiding. Het LVS, observaties en methode gebonden toetsen zijn belangrijke hulpmiddelen bij de voorbereiding vindt het team.

Om leerlingen op een dusdanige manier te kunnen helpen zou de leerkracht in moeten steken op de onderwijsbehoeften van de leerlingen (Clijssen A , 2009, Hooiveld J , 2005). Hiervoor moet er inzicht zijn in de tussendoelen. Het merendeel van het team weet hier te weinig van. Zoals hierboven al vermeld zegt de theorie dat een goede voorbereiding van essentieel belang is. Om gegevens overzichtelijk bij elkaar te hebben is er het groepsoverzicht ontwikkelt (Clijssen A , 2007). Het MT is op de hoogte van dit groepsoverzicht. Het merendeel van het team is er niet mee bekend. N.a.v. het groepsoverzicht kan men leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften clusteren in het groepsplan (Clijssen A , 2007). Het MT is bekend met het groepsplan, het merendeel van het team niet.

Hoofdstuk 5 Conclusies en Aanbevelingen

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de hoofdvraagstelling: Hoe komen wij op basisschool BoschAkker tot een goede groepsbespreking?

5.2 Conclusies

Tijdens een studiedag op Basisschool BoschAkker zijn de resultaten van het onderzoek aan het MT en Team teruggekoppeld. Via een PowerPoint presentatie is in het kort teruggehaald wat de insteek van het onderzoek was. Het team en MT waren daar de belangrijkste deelnemers aan.

De open vragenlijst is teruggehaald en er is aangegeven welke 2 vragen terug zijn gekomen in de vijf puntsschaal vragenlijst. Daarna zijn de tabellen getoond, zowel van team als MT. Eerst de aparte en daarna de gekoppelde versie.

Hierin konden Team en MT duidelijk zien hoe de vragenlijsten waren ingevuld.

De conclusies die uit het onderzoek zijn gehaald zijn aan de hand van de deelvragen behandeld.

5.2.1 conclusies deelvraag 1

Deelvraag 1 bestond uit 4 subvragen. De conclusies hiervan zijn:

- a. Het merendeel van de ondervraagden vindt dat de groepsbesprekingen aansluiten bij de visie van de school.
- b. Het aantal groepsbesprekingen per jaar werd door alle ondervraagden als genoeg tot meer dan genoeg ingevuld. Hieruit kunnen we opmaken dat men tevreden is met 3 groepsbesprekingen per jaar.
- c. De verslaglegging wordt door 1/3 van het Team en MT als negatief ervaren. Hieruit kunnen we dus opmaken dat 33% van het Team en MT de verslaglegging als niet goed ervaart.
- d. De voldoende tijd en rust die wordt genomen voor een groepsbespreking wordt ook door 1/3 deel van Team en MT als negatief beoordeeld. 33% van het Team en MT zijn hier niet tevreden over.

Kortom: op 2 van de 4 subvragen wordt positief gereageerd. De andere 2 worden door 1/3 deel als negatief beoordeeld. Het merendeel vindt dat de groepsbesprekingen aansluiten bij de visie van de school en dat 3 groepsbesprekingen per jaar voldoende is.

5.2.2 conclusies deelvraag 2

Deelvraag 2 bestond uit 2 subvragen. De conclusies hiervan zijn:

- a. Op de vraag of het LVS, observaties en methode gebonden toetsen belangrijk zijn bij de voorbereiding van een groepsbespreking is beide keren positief gereageerd. Deze vraag is een controlerende vraag geworden. Uit de open vraag kwam naar voren dat men dit belangrijk vond om dit te controleren is de vraag ook in de vijf puntsschaal gezet. Beide keren met een positief resultaat. Het Team en MT vinden deze middelen dus belangrijk voor een goede voorbereiding van de groepsbespreking.

- b. Op de vraag of men de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden kent was men erg eerlijk. Het merendeel kent deze tussendoelen nauwelijks of niet. Maar een enkeling geeft aan ze wel te kennen.

Kortom: Het LVS, observaties en methode gebonden toetsen worden als erg belangrijk ervaren bij de voorbereiding van de groepsbespreking, de tussendoelen daarin tegen worden door het merendeel nauwelijks of niet gekend.

5.2.3 Conclusies deelvraag 3

Deelvraag 3 bestond uit 2 subvragen. De conclusies hiervan zijn:

- a. Uit de vragenlijst komt naar voren dat het MT over het algemeen bekend is met het hulpmiddel groepsoverzicht. Dit komt omdat er binnen de SKPO (het plenum en IB – netwerk) aandacht aan is besteed. Het merendeel van de leerkrachten geeft aan niet of nauwelijks bekend te zijn met het hulpmiddel groepsoverzicht.
- b. Uit de vragenlijst komt naar voren dat het MT over het algemeen bekend is met het hulpmiddel groepsplan. Dit komt omdat er binnen de SKPO (het plenum en IB – netwerk) aandacht aan is besteed. Het merendeel van de leerkrachten geeft aan niet of nauwelijks bekend te zijn met het hulpmiddel groepsplan.

Kortom: Het MT is bekend met de hulpmiddelen groepsoverzicht en groepsplan. Dit komt door het Plenum en het IB-netwerk. Het merendeel van de teamleden is niet bekend met deze hulpmiddelen.

5.3 Aanbevelingen

N.a.v. het onderzoek heb ik ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen zijn gekoppeld aan de deelvragen.

5.3.1 Aanbevelingen bij deelvraag 1

- 1/3 deel van het Team heeft zich negatief geuit over de verslaglegging van de groepsbespreking. Het MT is zeer tevreden over de verslaglegging. Het is een aanbeveling voor het MT om hier onderzoek naar te doen waarom men de verslaglegging als negatief ervaart. Het MT zorgt dat dit onderzoek wordt uitgevoerd. Dit kan aan de hand van een korte schaalvragenlijst. Teamleden kunnen aangeven waarom ze de verslaglegging als negatief ervaren. Door het onderzoek kan het beeld bij het MT veranderd worden en kunnen ze de verslaglegging anders gaan aanpakken.
- 1/3 deel van het Team en MT hebben zich negatief geuit over de tijdsduur van de groepsbespreking. Het is een aanbeveling dat het MT ook hier een onderzoek doet waarom de tijdsduur die staat voor een groepsbespreking als negatief wordt ervaren. Het MT zorgt dat dit onderzoek wordt uitgevoerd. Dit kan aan de hand van een korte schaalvragenlijst. Teamleden kunnen aangeven waarom ze de tijdsduur die staat voor een groepsbespreking als negatief ervaren. Door het onderzoek kan het beeld bij het MT veranderd worden en kunnen ze de tijdsduur van een groepsbespreking gaan aanpakken.

Kortom: Het MT moet een onderzoek doen naar de verslaglegging van de groepsbespreking en de tijdsduur van de groepsbespreking. Een groot gedeelte van het team heeft zich negatief over deze zaken geuit. Doordat MT een onderzoek doet, kunnen deze zaken aangepakt gaan worden. Als het MT duidelijk heeft waarom deze zaken als negatief worden ervaren kan men hier ook aan gaan werken.

5.3.2 Aanbevelingen bij deelvraag 2

- Doordat de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden niet of nauwelijks worden gekend door de teamleden moet de IB -er er voor zorgen dat het Team meer inzicht krijgt in deze tussendoelen, hiervoor heeft zij de beschikking over een lijst waar op deze tussendoelen per groep staan. Ook kunnen de Teamleden terugvallen op hun methode. Deze tussendoelen gelden voor het hele team, dus van groep 1 t/m 8. Het is verstandig om te beginnen met 1 hoofdgebied. Als men beter zicht heeft op de tussendoelen kan men de leerlingen beter in delen op onderwijsbehoeften. En als men leerlingen beter kan indelen op onderwijsbehoeften kan er meer rendement uit de kinderen gehaald worden.

Kortom: Het hele Team moet meer inzicht krijgen in de tussendoelen dit d.m.v. een lijst van de IB – er en de methode. De IB -er verzorgt deze lijst. De tussendoelen gelden voor alle groepen. Begin met een hoofdgebied.

5.3.3 Aanbevelingen bij deelvraag 3

- Het team heeft aangegeven dat gegevens die nodig zijn voor het voorbereiden van een groepsbespreking belangrijk zijn. Om deze gegevens overzichtelijk bij elkaar te hebben is de aanbeveling om het groepsoverzicht te gaan gebruiken. Hierop moeten allerlei zaken ingevuld worden die normaal al bij een groepsbespreking verzameld dienen te worden. Leerkrachten kijken zo nog beter naar hun groep en kunnen leerlingen beter indelen op onderwijsbehoeften.
- Als het team meer inzicht heeft in de tussendoelen en het groepsoverzicht heeft ingevuld dan is de stap naar het groepsplan niet meer zo groot. De leerlingen worden hierin geclusterd naar onderwijsbehoeften en de leerkracht heeft op een A4tje overzicht hoe zijn groep eruit ziet. Aanbeveling is om na het invullen van het groepsoverzicht de overstap naar het groepsplan te maken en het formulier hiervoor te gebruiken. Deze groepsoverzichten kunnen ook gebruikt worden bij de overgangsgesprekken. De andere formulieren voor de overgangsgesprekken vallen dan weg. Ook de individuele handelingsplannen worden minder omdat leerlingen geclusterd worden. Zo kijken ze dus meer naar de groep als geheel.

Kortom: Gebruik gaan maken van het hulpmiddel groepsoverzicht omdat hierin alle gegevens staan die bij een groepsbespreking nodig zijn. Het groepsoverzicht omzetten in groepsplan omdat men dan op een A4tje weet hoe de groep qua niveau is ingedeeld. Het team krijgt zo duidelijk overzicht en inzicht in het indelen van leerlingen op onderwijsbehoeften.

Hoofdstuk 6 Evaluatie

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt teruggekeken naar het onderzoek en het eigen leerproces.

6.2 Evaluatie onderzoek

Het doel van het uitgevoerde onderzoek was om te achterhalen hoe men op basisschool BoschAkker komt tot een betere groepsbespreking. Waar liggen de knelpunten en ontwikkelpunten als het gaat om groepsbesprekingen en is iedereen binnen het team op de hoogte van eventuele hulpmiddelen die leiden tot een betere groepsbespreking. Dus om aanbevelingen te geven voor invoering van juiste instrumenten voor groepsoverzichten en groepsplannen waarmee iedereen binnen het team kan werken.

Het onderzoek geeft een duidelijk beeld hoe leerkrachten en MT denken over hoe de groepsbesprekingen op basisschool BoschAkker nu verlopen, of het aansluit bij de visie van de school, of het aantal groepsbesprekingen voldoende is, of men tevreden is met de verslaglegging en of er voldoende tijd en rust genomen wordt voor de groepsbesprekingen.

Het team is eenduidig over de belangrijkheid van het LVS, observaties en methode gebonden toetsen bij de voorbereiding van de groepsbesprekingen.

Ook is het team eens gestemd over de tussendoelen van de 4 hoofdgebieden.

Hierover weten ze nog te weinig.

Wat betreft de hulpmiddelen is er wel wat verschil tussen het team en het MT.

Het MT is hier meer over geïnformeerd dan het team, dit komt door het plenum en het IB netwerk.

Er zijn zaken uit het onderzoek naar voren gekomen waarvan het MT niet wist dat, dat speelde binnen het team en waarmee ze ook echt aan de slag moeten.

Voor het team zijn er zaken naar voren gekomen die voor hen nog niet bekend waren en waarmee ze op zeer korte termijn ook aan de slag gaan.

Voor schooljaar 2010-2011 staat er genoteerd in het schoolplan dat er gewerkt gaat worden met het groepsoverzicht met daaraan gekoppeld het groepsplan. Dit hangt samen met de kennis van de tussendoelen op de 4 hoofdgebieden. Als men binnen basisschool BoschAkker gaat werken met groepsoverzichten en groepsplannen zullen de tussendoelen bekend moeten zijn bij het team. Hierin ligt ook een taak voor de IB – er.

Het proces om te komen tot een betere groepsbespreking wordt dit schooljaar nog gestart zodat men er volgend schooljaar al mee aan de slag kan. Dit geldt dan wel maar voor 1 gebied en dat is Rekenen.

Kortom: het onderzoek heeft zowel bij MT als team zaken aan het licht gebracht waar men mee aan de slag moet gaan en die voor schooljaar 2010-2011 al genoteerd staan in het schoolplan.

6.3 Evaluatie eigen leerproces

Aan het begin van de opleiding had ik er af en toe een hard hoofd in of het allemaal wel zou lukken. Het komen tot een onderzoeksvraag viel wel mee, maar hoe ga je dan verder. De tip om een duidelijk plan van aanpak te maken, heeft mij heel erg geholpen (Zie bijlage 1 blz. 38). Door een duidelijk stappenplan voor jezelf te maken wat je wanneer wilt doen en afhebben, geeft voor jezelf een helder overzicht waar je mee bezig bent. Planmatig werken is prettig omdat je daarbij een goede inschatting kunt maken van de beschikbare tijd. Normaal gesproken zou ik voor de voet beginnen en teveel willen gebruiken. Doordat ik nu een plan van aanpak heb gemaakt ben ik met veel meer structuur te werk gegaan. Voor mijn gevoel ben ik hier competentier in geworden en dit zal ook zeer zeker van pas komen in mijn werk als Intern Begeleider.

Echte tijdsdruk heb ik niet gevoeld. Alles verliep redelijk volgens plan. Toen ik moest beginnen aan hoofdstuk 2: de theorie, heb ik even een terugval gehad omdat ik niet goed wist hoe ik hier aan moest beginnen. Na een terugkoppeling met mijn “critical friends” ben ik hier uitgekomen. De tip om een hoofdstukindeling te maken, zodat ik duidelijk voor ogen had wat ik allemaal in dit hoofdstuk wilde vertellen, heeft me erg geholpen. Zodoende is het me toch gelukt om me door de theorie heen te slaan. Het opstellen van de vragenlijsten vond ik echt leuk om te doen. Hiervan heb ik heel veel geleerd. Door goed na te denken over wat je wilt gaan vragen en dit zo te formuleren in een vraag dat je het antwoord eigenlijk al weet vond ik echt geweldig. Zeker als dan bij het analyseren van de teruggekomen vragenlijsten ook nog eens blijkt dat je gelijk hebt wat de antwoorden betreft.

Het analyseren van de vragenlijsten en het omzetten van de gegevens in tabellen vond ik helemaal top. Dit is echt iets wat ik graag doe. Ik ben echt een doener en dat kwam hierin ook wel naar voren. De samenwerking met mijn “critical friends” verliep uitermate prima. Samen met de begeleider hebben zij mij voorzien van zeer goede en positieve feedback. Het hele proces van af het begin en de samenwerking die erbij hoort met “critical friends” en begeleider is voor mij echt prima verlopen.

Waar ik vooral mijn grote winst zie bij dit onderzoek is mijn eigen handelen. Tijdens alle bijeenkomsten met mijn “critical friends” en begeleider ben je nauw met elkaar betrokken. Het eerste jaar vooral met kwesties, waarbij we geleerd hebben goede en kritische doordachte vragen te stellen en het 2de jaar vooral bij de onderzoeken van elkaar. Tijdens de bijeenkomsten van het 2de jaar kwam hetgeen we het eerste jaar zo geoefend hebben terug. We hebben elkaar echt zien groeien.

Positieve en kritische vragen stellen, waardoor de ander zelf tot nadenken moet komen, is zeer lastig. Heel vaak wil jezelf al de oplossing geven aan de andere persoon. Binnen ons groepje “critical friends” verliep dit redelijk goed. Men stelde goede, kritische en opbouwende vragen waar je bij na moest denken om op te antwoorden.

Het stellen van kritische en positieve vragen vond ik zelf nog al eens lastig. Door goed samen te vatten en dit op tijd te doen kom je wel tot duidelijke en kritische vragen waar een ander goed over na moet denken voordat ze beantwoord worden. Ik ben van mening dat ik in het stellen van vragen competentier ben geworden. Steeds minder vaak draag ik een oplossing aan. Ik probeer de vraag zo te formuleren dat de ander moet nadenken over zijn/haar antwoord. Soms moet ik wel goed en wat langer nadenken, maar er komt dan een vraag waarbij de ander moet nadenken om

te antwoorden. Het begin hiermee is gemaakt maar ik ben er nog niet, dit zal alleen maar beter worden als ik daadwerkelijk IB –er ben en dit dagelijks kan toepassen. Dit komt niet alleen terug als ik IB –er ben maar ook in mijn dagelijks leven pas ik dit toe. Doordat ik wat langer nadenk en niet meteen op iets reageer, kan ik dingen ook meer met tact en beleid brengen. Natuurlijk is dit ook een stuk karakter maar ik ben me er wel bewust van geworden dat ik door zo te handelen een stuk rustiger ben, zowel voor anderen als voor mezelf.

Tot slot de consequenties vanuit dit onderzoek die voor mijn eigen professionele ontwikkeling te behalen zijn, zijn als ik er voor zorg dat de aanbevelingen die gegeven zijn ook werkelijk uitgevoerd worden. Ik zal er voor moeten zorgen dat het MT het onderzoek naar verslaglegging en tijdsduur gaat afnemen. Ik zal het MT hier ook op aan moeten spreken als dit niet gebeurt. Dat zal niet gemakkelijk zijn maar het is wel een stap voorwaarts om mensen op hun verantwoordelijkheden aan te spreken. Ook zal ik richting het team het groepsoverzicht en groepsplan moeten promoten. En wel zo dat ze zien dat het ook echt iets oplevert voor ze. De eerste stap is hiervoor al gezet, tijdens de laatste studiedag. Tijdens deze dag heb ik de uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd en de aanbevelingen gegeven.

Daarna zijn de teamleden begonnen met het invullen van het groepsoverzicht voor het vak Rekenen. Naderhand was iedereen erg enthousiast. Het formulier wat ze hadden ingevuld vond men erg overzichtelijk en er stond alles op wat men wilde weten voor een groepsbespreking.

Het is natuurlijk zeer belangrijk dat deze eerste stap gecontinueerd wordt de komende maanden zodat we de groepsbesprekingen nieuw leven in kunnen blazen en dat we d.m.v. en m.b.v. het groepsoverzicht en het groepsplan uit de groepsbesprekingen meer rendement kunnen halen voor de leerlingen en de leerkrachten op basisschool BoschAkker.

Frie-Anne Geldens
Mei 2010

Literatuurlijst en andere bronnen

Harinck F. (2009). Basisprincipes praktijkonderzoek. Antwerpen – Apeldoorn. Garant

Clijssen A. (2007). Handreiking 1- zorgroute

Hooiveld J. (2005). Schoolprofiel en onderwijsbehoeften. APS

Hooiveld J. (2008). Verschil moet er zijn. Artikel JSW nr. 93 dec. 2008

Pameijer N, van Beukering T.(2008). Handelingsgericht werken: een handreiking voor de interne begeleider. Leuven. Acco

Kiewit de R. (2010). Groepsplan of groepsbeeld. Powerpoint presentatie jan.2010

Basisschool BoschAkker. (2009). Zorgstructuur basisschool BoschAkker. Eindhoven

Internetsites:

www.1zorgroute.nl

www.cps.nl

www.aps.nl

Studiedagen:

Bijwonen studiedagen SKPO IB- netwerk gericht op Onderwijsbehoeften en groepsplannen

Bijlagen

1. Plan van aanpak
2. Groslijst
3. Open Vragenlijst
4. Inleiding Vragenlijst
5. Vijf punt schaalvragenlijst MT
6. Vijf punt schaalvragenlijst Team
7. Uitwerking Team
8. Uitwerking MT
9. Uitwerking Team en MT gekoppeld

Bijlage 1: november 2009

Plan van aanpak

Wat	Wie	Wanneer	Hoe
LOL bijeenkomst 1	Critical friends en coach	22 september	vervallen
Onderwerp voor onderzoek bepalen	Frie-Anne	september 2009	
LOL bijeenkomst 2	Critical friends en coach	21 oktober 2009	Samen komen en bespreken onderzoeksvraag en deelvragen
Gesprek IB-er en directie over gewenste situatie	Frie-Anne , IB-er, directie	oktober 2009	Gesprek IB-er en directie
Informatie verzamelen over het onderwerp	Frie-Anne	periode oktober t/m januari	d.m.v internet, informatie IB-er, 1-zorgroute
Formuleren onderzoeksvraag en deelvragen	Frie-Anne	november 2009	
LOL bijeenkomst 3	Critical Friends en coach	25 november 2009	Samen komen en bespreken hoofdstuk 1
Informatie geven over het onderzoek naar het team	Frie-Anne	januari 2010	Mondeling toelichten tijdens team vergadering 28-01-2010
LOL bijeenkomst 4	Critical Friends en coach	27 januari 2010	Hoofdstuk 2 en vragenlijst
Informatie geven over het onderzoek naar het team	Frie-Anne	januari 2010	Mondeling toelichten tijdens team vergadering 28-01-2010
Uitdelen 1 ^{ste} vragenlijst en analyseren daarvan	Frie-Anne	eind Januari 2010 / begin februari 2010	Open vragenlijst en Ordenen van gegevens
LOL bijeenkomst 5	Critical Friends en coach	10 februari 2010	Open vragenlijst bespreken en analyse ervan bespreken.
Inventariseren huidige+ gewenste situatie team.	Frie-Anne	februari 2010	m.b.v. 2de vragenlijst

LOL bijeenkomst 6	Critical Friends en coach	3 maart 2010	Analyse 5 puntsvragenlijst
Verwerken gegevens van het team.	Frie-Anne	maart 2010	m.b.v. de ingeleverde vragenlijsten
LOL bijeenkomst 7	Critical Friends en coach	31 maart 2010	Hoofdstuk 3 en dataverwerking
Terugkoppeling naar het team met aanbeveling	Frie-Anne	april 2010	Presentatie tijdens teamvergadering van 21-04-2010
LOL bijeenkomst 8	Critical Friends en coach	28 april 2010	Hoofdstuk 4 en 5 bespreken.
Afwerking en aanvulling meesterstuk	Frie-Anne	mei 2010	Hoofdstuk 6 In orde maken meesterstuk

Bijlage 2

Groslijst onderwijsbehoeften

Een onderwijsbehoefte bestaat uit twee delen:

- 1 Welk doel streef je met een leerling na?
- 2 Wat heeft de leerling (extra) nodig om dit doel te halen?

Deze groslijst bevat een aantal aandachtspunten voor het bepalen wat een leerling nodig heeft om een bepaald doel te bereiken.

Instructie

- o Visuele ondersteuning (bijvoorbeeld: plaatjes, pictogrammen)
- o Auditieve ondersteuning (bijvoorbeeld: voorlezen opdracht, luisteren naar verhaal)
- o Materiële ondersteuning (bijvoorbeeld: kralenketting, rekenrek, blokjes, speciale pen)
- o Verkorte instructie (alleen bespreking opdrachten, korte aanduiding van oplossingsstrategie)
- o Verlengde instructie (herhaling na basisinstructie, helpen bij keuze juiste oplossingsstrategie, extra ophalen van voorkennis, uitvragen van zojuist gegeven instructie, directe instructie, preteaching, reteaching)
- o Gedragsinstructie ten aanzien van resultaten van de verwerking
- o

Leertijd

- o Extra leertijd (meer leertijd beschikbaar stellen om vaardigheid te verwerven)
- o Minder leertijd (minder leertijd bieden en tijd vrijmaken voor verdieping en uitdagende leerstof/werkvormen)
- o

Extra of andere leerstof

- o Leerstof ter herhaling, verdieping, verrijking
- o Remediërende leerstof
- o Ondersteunende materialen en programma's
- o Opdrachten die de leerling uitdagen en activeren
- o Opdrachten die overzichtelijk zijn
- o

Procesgerichte feedback

- o Vergroten van competentiegevoelens (benoemen successen)
- o Vergroten van zelfstandigheid (geven van meer verantwoordelijkheid)
- o Tussentijdse feedback (om bepaalde tijd aanspreken op werkhouding: hoe?)
- o Feedback op uitvoering opdrachten (bijvoorbeeld strategiegebruik en taakaanpak)
- o Gedragsinstructie direct na de basisinstructie
- o Ondersteuning met materiaal (stickers, klok, picto's, gedragskaart)
- o

Structureren van de taak

- o Opdelen van de taak in kleine leerstapjes
- o Afdekken van delen van de taak
- o Plaatje weglaten
- o Vergroot lettertype
- o Eén opdracht op een bladzijde
- o Extra groot materiaal aanbieden
- o Stappenplannen en checklists (bijvoorbeeld voor maken werkstuk)
- o Overgangen tussen activiteiten afbakenen en verduidelijken
- o

Activerende werkvormen

- o Uitdagende werkvormen
- o Actief leren (doe-opdrachten)
- o Aansluiten belevingswereld
- o

Maatregelen om de motivatie en plezier in leren te bevorderen

- o Uitdagende werkvormen
- o Variatie in werkvormen
- o Belonen
- o Aansluiten belangstelling kinderen
- o Kinderen zelf keuzes laten maken
- o Succeservaringen creëren
- o

Aanpassingen in leeromgeving

- o Rustige werkplek
- o Prikkelreductie
- o Ordenen van benodigde materialen
- o

Enzovoort

Basisschool **BoschAkker**

Bijlage 3 januari 2010

Vragenlijst Groepsbesprekingen basisschool BoschAkker

- A. Wat zijn volgens jou de **5 belangrijkste criteria** waaraan een goede groepsbespreking moet voldoen?
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
- B. Wat zijn volgens jou de **5 belangrijkste hulpmiddelen** die je nodig hebt om de groepsbespreking goed te kunnen voorbereiden?
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.

Bedankt voor het invullen

Deze lijst graag inleveren in mijn postvak voor vrijdag 5 februari 2010.

Frie-Anne Geldens

februari 2010

Inleiding

Ik wil als aankomend Intern Begeleider meer weten over hoe men op Basisschool BoschAkker denkt over en werkt met groepsbesprekingen.

Onder groepsbesprekingen versta ik:

Een bespreking die 3 maal per jaar plaatsvindt en waarin niet het kind maar de groep centraal staat.

Het moet opbrengst gericht zijn. Hier versta ik onder dat de leerkracht na een bepaalde periode (3 maanden) met harde gegevens kan aantonen: "hier staat mijn groep als geheel en onderverdeeld in subgroepen".

De groepsbesprekingen gaan over de 4 hoofdgebieden: Technisch lezen, Begrijpend lezen, Spelling en Rekenen.

Om tot goede groepsbesprekingen te komen, moeten de leerkrachten over een aantal gegevens beschikken. Hier ontbreekt het vaak aan.

Momenteel wordt tijdens de groepsbesprekingen te veel ingegaan op het individuele kind. We moeten de groep als geheel zien en niet als losse elementen binnen een groep.

Om erachter te komen wat jullie belangrijk vinden, wil ik jullie vragen om de onderstaande vragenlijst in te vullen, zodat ik een beter beeld kan krijgen van hoe we er momenteel voor staan en waar we met z'n allen naar toe willen.

Bij onderstaande vragenlijst kun je kiezen uit:

-- = niet / nooit

- = een beetje / af en toe

0 = genoeg

+ = veel / vaak

++= heel veel/heel vaak

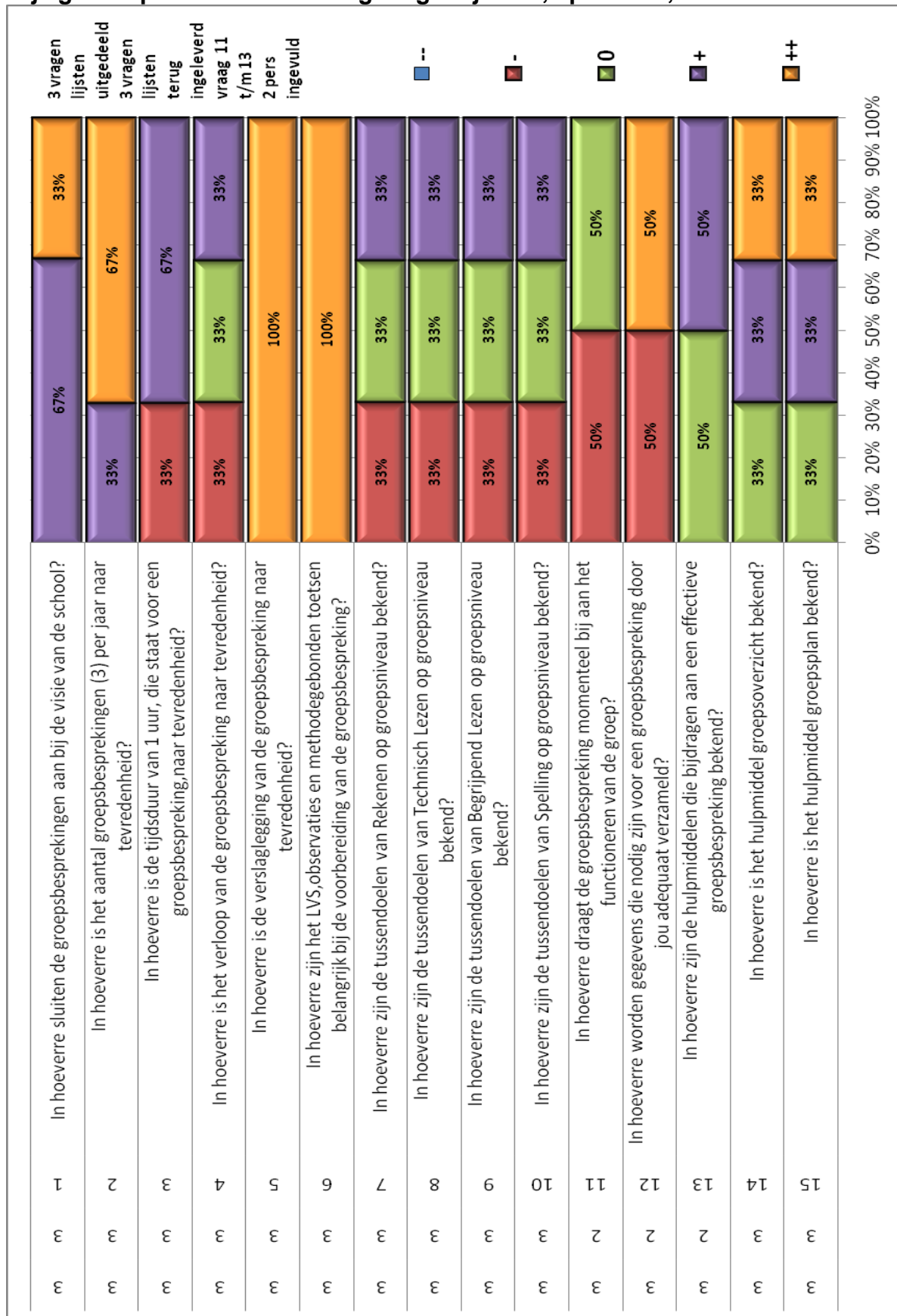
Alvast bedankt voor jullie medewerking
Frie-Anne

Vragenlijst MT m.b.t. groepsbesprekingen op basisschool BoschAkker

	vraag	--	-	0	+	++
1	<i>In hoeverre sluiten de groepsbesprekingen aan bij de visie van de school?</i>					
2	<i>In hoeverre is het aantal groepsbesprekingen (3)per jaar naar tevredenheid?</i>					
3	<i>In hoeverre is de tijdsduur van 1 uur, die staat voor een groepsbespreking, naar tevredenheid?</i>					
4	<i>In hoeverre is het verloop van de groepsbespreking naar tevredenheid?</i>					
5	<i>In hoeverre is de verslaglegging van de groepsbespreking naar tevredenheid?</i>					
6	<i>In hoeverre zijn het LVS,observaties en methodegebonden toetsen belangrijk bij de voorbereiding van de groepsbespreking ?</i>					
7	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Rekenen op schoolniveau bekend?</i>					
8	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Technisch lezen op schoolniveau bekend?</i>					
9	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Begrijpend lezen op schoolniveau bekend?</i>					
10	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van spelling op schoolniveau bekend?</i>					
11	<i>In hoeverre draagt de groepsbespreking momenteel bij aan het functioneren van de groep?</i>					
12	<i>In hoeverre worden gegevens die nodig zijn voor een groepsbespreking door jou adequaat verzameld?</i>					
13	<i>In hoeverre zijn de hulpmiddelen die bijdragen aan een effectieve groepsbespreking bekend?</i>					
14	<i>In hoeverre is het hulpmiddel groepsoverzicht bekend?</i>					
15	<i>In hoeverre is het hulpmiddel groepsplan bekend?</i>					

Vragenlijst team m.b.t. groepsbesprekingen op
basisschool BoschAkker

	vraag	--	-	0	+	++
1	<i>In hoeverre sluiten de groepsbesprekingen aan bij de visie van de school?</i>					
2	<i>In hoeverre is het aantal groepsbesprekingen (3)per jaar naar tevredenheid?</i>					
3	<i>In hoeverre is de tijdsduur van 1 uur, die staat voor een groepsbespreking, naar tevredenheid ?</i>					
4	<i>In hoeverre is het verloop van de groepsbespreking naar tevredenheid?</i>					
5	<i>In hoeverre is de verslaglegging van de groepsbespreking naar tevredenheid?</i>					
6	<i>In hoeverre zijn het LVS,observaties en methodegebonden toetsen belangrijk bij de voorbereiding van de groepsbespreking ?</i>					
7	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Rekenen op groepsniveau bekend?</i>					
8	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Technisch lezen op groepsniveau bekend?</i>					
9	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Begrijpend lezen op groepsniveau bekend?</i>					
10	<i>In hoeverre zijn de tussendoelen van Spelling op groepsniveau bekend?</i>					
11	<i>In hoeverre draagt de groepsbespreking momenteel bij aan het functioneren van de groep?</i>					
12	<i>In hoeverre worden gegevens die nodig zijn voor een groepsbespreking door jou adequaat verzameld?</i>					
13	<i>In hoeverre zijn de hulpmiddelen die bijdragen aan een effectieve groepsbespreking bekend?</i>					
14	<i>In hoeverre is het hulpmiddel groepsoverzicht bekend?</i>					
15	<i>In hoeverre is het hulpmiddel groepsplan bekend?</i>					

Bijlage 9 april 2010 Uitslag vragenlijst MT+T, april 2010, totaal overzicht dwars

